

Herberstein, jenž má za manželku Maďarku Apponyiovou, dostal se vinou své ženy, jež vedla příliš nákladný, luxusní a rosmarilý život (koňské a psi dostihy, psi pavilony a jiné ošivné luxurnosti) do tísnivých poměrů (prodlužení) a byl na něho uvalen konkurs. Zařádal o vyrovnání, jež mu povoleno na 40%. I místní udláci ztratili značné sumy, jež jim měly být za dovoz dřeví vyplaceny. Mluví se o prodeji panství, jehož vážným kupcem jest obec Opavovice. Rodina Herbersteinů se již odstěhovala a žije v Budapešti.

Poradna.

Počátkem roku 1923. zřízena byla lékařská poradna pro děti do 6 let. Zřízena jako v jiných místech na podnět okresní péče o mládež. Každou první neděli v měsíci mohou matky předvésti děti své ve stáří do šesti let před lékaře, jenž v poradně bezplatně je prohlédne a udělí případné rady. Při tom jsou děti vářeny a vidou se nápiscky o zdravotním jejich stavu. Pro nynější dobu je poradna v obecní úřadovně, lékařské rady udílí místní lékař, p. dr. Skřípský.

— 1924. —

Povaha roku.

Povaha roku: Na jaře byl dlouho sníh, v létě studeno. Lidé říkali, že červenec a srpen zaměněn byl na listopad a prosinec. Lze byly, studené a dlouhé. Podzim byl velmi krásný, do konce roku nebylo vůbec sněhu. Zima (1924/25) byla velmi mírná. Úroda toho roku byla slabá, ceny obilí stoupaly. Platilo se:

1 q žita 160.- až 230.- Kč,
1 q pšenice 200.- — 300.- Kč,
1 q ječmene 250.- — 300.- Kč,
1 q ovsa 140.- — 200.- Kč,
1 q hrachu až 300.- Kč,
1 q bramborů — 40 Kč,

1 l mléka 1.50 Kč
1 kg másla 22.- — 28.- Kč
1 kg tvarohu 4.- Kč
1 kg masa hovězího 16.- Kč
1 kg " vepřového 18.- Kč
1 kg sádla 20.- Kč.

Ceny.

Jedna míra pole stála průměrně 2000.-Kč. Ceny zboží textilního i obuvi stoupraly.

Z událostí v obci zasluhují zmínky:

Stavby.

Osada rozšířena byla o domky č. 297 (majitel nynější p. Bedřich Kopecký), č. 303. (Svobodomský), č. 304. (Jan Mackerle), č. 305 (Červený Karbát), č. 306. (Siklův) a 307. (Smolal, klenčí). Nově vybudován (přestavěn) byl též domek č. 235, jenž touto dobou patří Jos. Hekelovi. Majitelé domů těchto stavějí je na státní podporu stavební.

Rizik.

V obci usadil se pan Jan Krayčák, strojník. Přestěhoval se v r. 1924 z Vídně, koupil od p. Zahradníka, mlynáře, část stavby, kdež před dvěma lety chovalo družstvo pro chov vepřového dobytka vepř. a přeměnil je ve strojnickou dílnu.

Zatímni řídící učitel Eduard Hampl ustanoven byl definitivním správcem školy. Roznemohl se však a koncem roku odejel do zemské nemocnice do Brna, kdež v. 1925. zemřel. Výchovné učitelské síly — Bohumír Žemánek a Marie Dobýšková — nahrazeny silami zatímními — Mrová Emilie, Mackerle Julius, Klantířková.

Zemřel pan Fabian Mackerle, bývalý dlouholetý člen obecního zastupitelstva, v celém okolí známý a oblíbený mistr tesářský a zednický.

Opět vyhořel hostinec na "Spici" č. 45. Nájemce - p. V. Frádníček - utrpěl při značnou škodu. Mnoho různých věcí. Požárem postaven byl též dům p. Řihy u "Pily" č. 220 a 296.

V obci zůsta spála. Díky všem opatřením zůstala omezena na 8 případů, z nichž žádný neskončil smrtí. Nemocné léčil dr. Škrípový.

Udvojnásobilo se 32 mladíků, odvedeno bylo 12. Na rozhraní proemků Úsobno - Jaroměřice srážilo se za podzimní mlhy vojenské letadlo. Důstojník a pilot prolámali si nohy. První pomoc poskytl jim dr. Škrípový z Jaroměřic. Z obce běhly na místo nestětně houfy lidí.

Nový hostinec.

Až v r. 1912 vydán byl zákon, jímž nařizuje se zavírání polívek a prodejů kořalky v 6 hodin večer v so-

botu a uravění po celou neděli. Tím značně poškozen byl obchod kořalkou majitele palírny a rolníka p. Bleiera). Proto již několikrát (dle znění protokolů o schůzích obec zastupitelstva) žádal o udělení koncese hostinské, byl však vždy namítnut. Divíme se nyní tomu, že se nepodařilo se uvedenému majiteli palírny náboženství israelského za Rakouska, toho dosáhl po šestiletém trvání republiky, kdy tolik se mluví o ostrůžlivění a abstinenci. Přes odpor obecního zastupitelstva, společenstva hostinských okresu jevičského — máme již v obci hostince dosti — získal koncesu cestou shora. Pomocna byla mu politická organizace sociálně demokratická, jež chtěla u něho mít své sídlo. Mluví se o stavbě velkého sálu pro Děl. Síl. jednotu. Zajímavé je též náhle vyřinutí se do předstředí uvedeného majitele palírny v politické organizaci soc. dem., v níž jako rolník, majitel palírny a prodejce lihovin a velkoobchodník lihovinami dříve nebyl a vyslání jeho do okres. školního výboru jako zástupce strany soc. demokratické. O věci psáno bylo v novinách, publikováno bylo na národnost. (—— Pan Bleier je jinak člověk vůle vážný, snášenlivý a v obchodu spravedlivý. Nejevil dosud snahy po vykořistění jednotlivců, jak činívali hostinští náboženství neisraelského. — Poznámka kronikářova.)

Vykácena byla levá řada stromoradií na Kalvarii, čímž vzhled krásné partie utrpěl. Učiněno tak proto, by větve nepřekážely primárnímu vedení elektr. sítě, jež jistě neprakticky obec drátě objímá. Drobnosti.

Pozemky „Luchý dvůr“, jež patřily Herbersteinům, byly co dlouhodobé pachtý příděleny pachtýřům v r. 1920/21 a prodány. Zbytky těchto pozemků prodává nyní největší majitel panství Herbersteinova obec Chotovice zase dřívějším pachtýřům. Těm přiznáno právo přednostní.

Mnišky v lesích opět řádily. Náhlou nárazou však xhy-nuly. Ovocné stromy poškozeny byly spoustami housenek bou-rovec prsténčitého. Želna pole na některých místech téměř ožrána housenkami běláška zelného.

22. III. 1925.
J. J. J. J. J.
J. J. J. J. J.

Dne 31. prosince 1924 zakončil zápis

Šantíšek Medrův.

20. IV. 1925.
J. J. J. J. J.
J. J. J. J. J.